

Comentarii la Codul de procedură civilă

Consideratii generale:

Codul de procedură civilă reprezintă un act fundamental pentru societate, menit să reglementeze raporturile dintre membrii societății în plan procesual. În expunerea de motive formulată de Guvern, sunt subliniate deficiențele sistemului procesual reglementat de actualul Cpc (lipsa celerității, procedurile judiciare greoaie, formaliste, costisitoare și de lungă durată) explicând astfel necesitatea implementării noului sistem de procedură civilă. Considerăm însă că o expunere de motive nu poate fi argumentul care să convingă faptul că sistemul judiciar va fi schimbat și va funcționa conform așteptărilor formulate de executiv. Studiile de impact și formularea de politici publice reprezintă însă un pilon de susținere în implementarea unui nou sistem judiciar, pentru că oferă posibilitatea de a evidenția în mod transparent aspectele pozitive și negative ale proiectului prezentat, identifică cerințele reale ale societății.

Aplicarea în practică a Codului de procedură civilă va genera disfuncționalități. Spre exemplu, noul cod civil prin normele sale încarcă instanțele judecătorești cu noi atribuții: autoritatea tutelară este înlocuită cu instanțele tutelare care preiau atribuțiile acesteia (autorizarea încheierii unor acte de către un minor cu capacitate de exercițiu restransă, autorizarea pentru efectuarea intervențiilor terapeutice asupra minorilor și asupra persoanelor aflate în imposibilitate de a-și exprima consimțământul, exercitarea atribuțiilor consiliului de familie atunci când acesta nu se constituie, numirea tutorelui, căsătoria între rudele în linie colaterală de gradul al patrulea, căsătoria minorului care a împlinit vârsta de 16 ani etc. La articolele 152-154, 160 și 161 din noul Cod civil sunt prevăzute atribuții de tip administrativ care nu au legătură cu procesul de judecată).

De asemenea, inițiatorul își propune să ofere garanții suplimentare principiului accesului liber la justiție însă faptul că Inalta Curte de Casație și Justiție va judeca în marea majoritate a cazurilor recursurile, face dificilă deplasarea părților la sediul acestei instanțe, constituind de fapt o atingere adusă liberului acces la justiție.

Textul de proiect	Comentarii
<p>Art. 5 Dreptul la un proces echitabil, în termenul optim și previzibil Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în termen optim și previzibil, de către o instanță independentă, imparțială și stabilită de lege. În acest scop, instanța este datoare să dispună măsurile permise de lege și să asigure desfășurarea cu celeritate a judecății.</p>	<p>Termenul ‘rezonabil’ este de preferat termenului ‘optim’ el fiind în acord cu dispozițiile art. 21 din Constituție.</p>
<p>Art. 13 Contradictorialitatea (2) Partile trebuie să își facă cunoscute reciproc și în timp util, direct sau prin intermediul instanței, după caz, motivele de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile și apărările, precum și mijloacele de probă de care înțeleg să se folosească, astfel încât fiecare dintre ele să își poată organiza apărarea.</p>	<p>Proiectul ar trebui să specifice cum anume părțile își fac cunoscute pretențiile direct și posibilitățile de verificare de către judecător a principiului contradictorialității atunci când comunicarea se face în această variantă.</p>
<p>Art. 21 Rolul judecătorului (1) Judecătorul soluționează litigiul conform regulilor de drept care îi sunt aplicabile. (2) El are îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșeala privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale. În acest scop, cu privire la situația de fapt și motivarea în drept pe care părțile le invocă, judecătorul este în drept să le ceară să prezinte explicații, oral sau în scris, să pună în dezbateră acestora orice împrejurări de fapt sau de drept, chiar dacă nu</p>	<p>Principiul disponibilității este specific procesului civil comparativ cu procesul penal care este guvernat de cel al oficialității. În literatura juridică există într-adevăr o controversă asupra rolului judecătorului și al părților în conducerea procesului dar trebuie să ținem seama de faptul că reclamantul este cel care fixează cadrul procesual (tocmai pentru că nu suntem în fața unui proces penal) și nu judecătorul care ar trebui să aibă o poziție echidistantă. Prin aliniatul 3, inițiatorul îi ofera posibilitatea judecătorului să lărgescă în mod nejustificat cadrul procesual <i>la alte terțe persoane</i> (care fie nu doresc</p>

<p>sunt menționate în cerere sau în întâmpinare, să ordone administrarea problemelor pe care le consideră necesare, precum și să dispună alte măsuri prevăzute de lege, chiar dacă părțile se împotrivesc.</p> <p>(3) Judecătorul poate dispune introducerea în cauză a altor persoane, în condițiile legii. Persoanele astfel introduse în cauză vor avea posibilitatea, după caz, de a renunța la judecată sau la dreptul pretins, de a achiesa la pretențiile reclamantului ori de a pune capăt procesului printr-o tranzacție.</p> <p>(4) Judecătorul poate da sau restabili calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecării, chiar dacă părțile le-au dat o altă denumire.</p> <p>(5) Cu toate acestea, judecătorul nu poate schimba denumirea sau temeiul juridic în cazul în care părțile, în virtutea unui acord expres privind drepturi de care, potrivit legii, pot dispune, au stabilit calificarea juridică și motivele de drept asupra cărora au înțeles să limiteze dezbaterile, dacă astfel nu se încalcă drepturile sau interesele legitime ale altora.</p> <p>(6) Judecătorul trebuie să se pronunțe asupra a tot ceea ce s-a cerut, fără însă a depăși limitele investiției, în afara de cazurile în care legea ar dispune altfel.</p>	<p>să intervină sau nu au fost introduși de către părți, oricum există în conținutul codului instituții procesuale care acoperă această situație lăsând facultatea terțului de a decide dacă intervine sau nu în proces sau a părții care dorește să cheme în judecată alte persoane) sau introducerea din oficiu a unei părți în calitate de reclamant sau parat (acest lucru contravine spre exemplu dreptului de dispoziție al reclamantului introdus din oficiu de a-și apăra un interes legitim sau nu.) Chiar dacă scopul inițiatorului ar fi acela de a degreva instanțele de eventualitatea unui alt proces cu alți reclamânți/parați care au legătură cu cauza supusă judecării nu poate fi susținută din perspectiva faptului că procesul civil este în esența lui unul guvernat de principiul disponibilității iar judecătorul nu poate să aibă o poziție ofensivă.</p>
--	---

<p>Art. 39 Cazuri de incompatibilitate</p> <p>(1) Judecătorul care a pronunțat o încheiere interlocutorie sau o hotărâre prin care s-a soluționat cauza nu poate judeca aceeași pricină în apel, recurs, contestație în anulare sau revizuire și nici după trimiterea spre rejudecare.</p> <p>(2) De asemenea, nu poate lua parte la judecată cel care a fost martor, expert, arbitru, procuror, avocat, asistent judiciar, magistrat-asistent sau mediator în aceeași cauză.</p> <p>(3) Nu poate lua parte la judecată nici judecătorul care și-a exprimat anterior părerea cu privire la soluție în cauza pe care a fost desemnat să o judece.</p>	<p>Referitor la alin.1:</p> <p>Prin decizia nr.II/2007 (M.Of. 81/1 febr. 2008), ICCJ a admis recursul în interesul legii declarat de Procurorul General al Parchetului de pe lângă ICCJ, cu privire la compatibilitatea de a participa la judecarea cererii de revizuire sau a contestației în anulare a judecătorului care a soluționat anterior fondul cauzei și a stabilit:</p> <p>„În aplicarea dispozițiilor art. 24 din Cpc: Judecătorul care soluționează fondul cauzei nu devine incompatibil să soluționeze cererea de revizuire sau contestația în anulare”.</p> <p>Referitor la alin.2:</p> <p>Norma juridică ar trebui să includă în acest articol consilierul juridic și mandatarul.</p>
<p>Art. 40 Alte cazuri de incompatibilitate</p> <p>(1) Judecătorul este de asemenea incompatibil de a judeca următoarele situații:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. când există împrejurări care fac justificată temerea că el, soțul sau, ascendenții ori descendenții lor au un interes în legătură cu pricina care se judecă. 2. când este soț, rudă sau afîn până la al patrulea grad inclusiv cu avocatul sau reprezentantul unei părți sau dacă este căsătorit cu fratele ori sora soțului uneia din aceste persoane; 3. când soțul sau fostul său soț este rudă ori afîn până la al patrulea grad inclusiv cu vreuna din parti; 4. dacă el, soțul sau rudele lor până la al patrulea grad inclusiv au o pricină asemănătoare cu 	<p>Considerăm oportun adăugarea afînilor pentru alin.1, 4, 5.</p> <p>Pct. 13 este de natură a lăsa loc de interpretări, putând fi speculat de avocați care invocând acest text de lege ar bloca procesul în mod nejustificat. Textul spune: „atunci când există aparențe care nasc în mod nejustificat îndoieli” ar fi cel puțin un motiv suficient pentru tergiversarea cauzei (deoarece textul nu este circumstanțiat) iar unul din obiectivele de atins pentru inițiator este tocmai valorizarea principiului celerității. Este adevărat că sunt prevăzute amenzi civile pentru situația tergiversării cauzei dar acestea pot fi insignifiante în cauzele cu miză semnificativă unde amenzile între 100 – 1000</p>

<p>aceea care se judecă;</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. dacă el, soțul sau rudele lor până la al patrulea grad inclusiv sunt părți într-un proces care se judecă la instanța la care una din părți este judecător; 6. dacă între el, soțul ori rudele lor până la al patrulea grad și una din părți a existat un proces penal cu cel mult 5 ani înainte de a fi desemnat să judece pricina; 7. dacă este tutore sau curator al uneia dintre părți; 8. dacă el, soțul sau, ascendenții ori descendenții lor au primit daruri sau promisiuni de daruri ori alte avantaje de la una din părți; 9. dacă el, soțul ori una din rudele lor până la al patrulea grad inclusiv se află în relații de dușmănie cu una din părți, soțul sau rudele acesteia până la al patrulea grad inclusiv; 10. dacă, atunci când este investit cu soluționarea unei căi de atac, soțul sau o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv a participat, ca judecător sau procuror, la judecarea aceleiași pricini înaintea altei instanțe; 11. dacă este soț sau rudă până la al patrulea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată; 12. dacă soțul, o rudă ori un afin al său până la gradul patru inclusiv a reprezentat sau asistat partea în aceeași pricină înaintea altei instanțe; 13. atunci când există aparențe care nasc în mod întemeiat îndoieli cu privire la imparțialitatea sa. <p>(2) Dispozițiile alin. (1) privitoare la</p>	<p>lei (art. 176 din proiect) nu reprezintă un obstacol dacă interesul de a amana cauza este mult mai important.</p> <p>Codul francez prevede: Art. 353 ,If the recusal application is dismissed , the applicant may be ordered to pay a civil fine from € 15 to 1.500 € without excluding the action for damages that may to be claimed.’</p> <p>Spre deosebire de noul cod de procedură civilă roman care prevede amenda civilă doar în caz de rea-credință, textul francez excede și aplică amenda nu numai pentru intenție ci și în caz de culpă, formulare categorică ce oferă garanția că această cale procedurală poate fi folosită doar în cazuri clare de incompatibilitate și astfel oferind un suport principiului celerității. Un text similar se regăsește în codul francez și pentru situația de ,suspiciune legitimă’ (art.363). Aliniatul 2 se referă la ’parteneri de viață necăsătoriți.’ Această noțiune nu se regăsește în niciun text de lege în vigoare.</p>
--	--

<p>soț se aplică și în cazul partenerilor de viață necăsătoriți.</p>	
<p>Art. 47 Compunerea completului de judecată</p> <p>(1) Abținerea sau recuzarea se soluționează de un alt complet al instanței respective, în compunerea căruia nu poate intra judecătorul recuzat sau care a declarat că se abține.</p> <p>(2) În cazurile prevăzute la art. 44 alin.2 și 3, din completul ce judecă cererea de recuzare poate face parte și judecătorul recuzat.</p> <p>(3) Când din pricina abținerii sau recuzării nu se poate alcătui completul de judecată, cererea se judecă de instanța ierarhic superioară.</p>	<p>Articolul 30 din Codul de procedură civilă actual a fost atacat cu un recurs în interesul legii (decizia nr.LXIX/2007-M.Of. nr. 539 din 17.07.2008), expresie a neuniformizării practicii judecătorești cu privire la compunerea completului de judecată pentru judecarea abținerii sau recuzării. Drept urmare, pentru a evita o astfel de situație, propunem reformularea aliniatului 1:</p> <p>Declarația de abținere sau cererea de recuzare se judecă de complete constituite în compunerea prevăzută de lege pentru soluționarea cauzei în care a intervenit incidentul procedural. Judecătorul recuzat sau care a declarat că se abține nu poate intra în compunerea completului.</p>
<p>Art. 48 Procedura de soluționare a abținerii sau recuzării</p> <p>(1) Instanța hotărăște de îndată, în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultându-l pe judecătorul recuzat sau care a declarat că se abține, numai dacă apreciază că este necesar. În aceleași condiții, instanța le va putea asculta pe părți.</p> <p>(2) În cazul în care la același termen s-au formulat cereri de recuzare și de abținere pentru motive diferite, acestea vor fi judecate împreună.</p> <p>(3) Nu se admite interogatoriu ca</p>	<p>Codul de procedură civilă actual prevede prin art. 31 alin 1: „Instanța decide asupra recuzării, în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultand pe judecătorul recuzat.”(articol modificat prin lg 219/16.06.2005, art I, pct.8).</p> <p>Proiectul guvernului nu mai impune obligația de a fi ascultat judecătorul recuzat deși ar trebui respectat principiul contradictorialității, în sensul că părțile pot invoca recuzarea unui judecător, judecătorului însa nu i se dă dreptul să își exprime părerea</p>

<p>mijloc de dovadă a motivelor de recuzare.</p> <p>(4) În cazul admiterii abținerii sau recuzării întemeiate pe dispozițiile art.40 alin.1 pct. 11, instanța va stabili care dintre judecători nu va lua parte la judecarea pricinii.</p> <p>(5) Abținerea sau recuzarea se soluționează printr-o încheiere care se pronunță în sedință publică.</p> <p>(6) Dacă abținerea, sau, după caz, recuzarea a fost admisă, judecătorul se va retrage de la judecarea pricinii. În acest caz, încheierea va arăta în ce măsură actele îndeplinite de judecător urmează a fi păstrate.</p>	<p>în aceasta situație, decizia fiind a instanței investite cu procedura de soluționare a abținerii/recuzării.</p>
<p>Art. 50 Căi de atac</p> <p>(1) Încheierea prin care s-a respins recuzarea poate fi atacată numai de părți, odată cu hotărârea prin care s-a soluționat cauza. Când aceasta din urmă hotărâre este definitivă, încheierea va putea fi atacată cu recurs, la instanța ierarhic superioară, în termen de 5 zile de la comunicarea acestei hotărâri.</p> <p>(2) Încheierea prin care s-a încuviințat sau s-a respins abținerea, cea prin care s-a încuviințat recuzarea, precum și încheierea prin care s-a respins recuzarea în cazul prevăzut la art. 45 alin.(3) nu sunt supuse niciunei căi de atac.</p> <p>(3) În cazul prevăzut la alin.1, dacă instanța de apel constată că recuzarea a fost greșit respinsă, reface toate actele de procedură și, dacă apreciază că este necesar, dovezile administrate la prima instanță. Când instanța de</p>	<p>Articolul este contradictoriu din următoarea perspectivă. Aliniatul 3 prevede: , Când instanța de recurs constată că abținerea sau recuzarea au fost greșit respinse, ea va casa hotărârea, dispunând trimiterea cauzei spre rejudecare.’ Acest text de lege permite calea de atac pentru cererea de abținere care, conform alin. 2, nu poate fi atacată indiferent dacă aceasta a fost încuviințată sau respinsă. Propunem în acest sens, eliminarea cuvântului ,abținerea’ din conținutul alin.3.</p>

<p>recurs constată că abținerea sau recuzarea au fost greșit respinse, ea va casa hotărarea, dispunand trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de apel sau, cand calea de atac a apelului este suprimată, la prima instanță.</p>	
<p>Introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane Art. 75 Condiții. Termen</p> <p>(1) În cazurile expres prevăzute de lege, precum și în procedura necontencioasa, judecătorul va dispune din oficiu introducerea în cauză a altor persoane, chiar dacă părțile se împotrivesc.</p> <p>(2) În materie contencioasă, cand raportul juridic dedus judecății o impune, judecătorul va pune în discuția părților necesitatea introducerii în cauză a altor persoane. Dacă niciuna dintre părți nu solicită introducerea în cauză a terțului, iar judecătorul apreciază că nu poate fi soluționată fără participarea terțului, va respinge cererea , fără a se pronunța pe fond.</p> <p>(3) Introducerea în cauză va fi dispusă, prin încheiere, până la terminarea cercetării procesului înaintea primei instanțe.</p> <p>(4) Cand necesitatea introducerii în cauză a altor persoane este constatată cu ocazia deliberării, instanța va repune cauza pe rol, dispunand citarea părților.</p> <p>(5) Hotărarea prin care cererea a fost respinsă în condițiile alin.2 este supusă numai apelului.</p>	<p>Rolul pe care îl are judecătorul este unul excesiv, poziția lui este una ofensivă care nu este caracteristică unui proces civil. Codul oferă garanții suficiente pentru terțe persoane care doresc să intervină într-un proces deja început.</p> <p>Pe de altă parte, judecătorul nu poate să introducă în proces alte persoane în calitate de reclamanti pentru că ar contraveni principiului disponibilității, pe de o parte, și pe de altă parte, alți parați deoarece fixarea cadrului procesual este apanajul reclamantului (ca drept exclusiv al acestuia). Legea nu reglementează nici situația în care judecătorul lărgeste cadrul procesual, cum vor fi împărțite cheltuielile de judecată.</p> <p>Înțelegem prin rolul activ al judecătorului, punerea în discuția părților a introducerii altor persoane în proces, însă nu obligativitatea impunerii acestora, dat fiind faptul că judecătorul nu trebuie să aibă o poziție ofensivă în proces. (nefiind vorba de un proces penal).</p>

<p>Art. 122 Invocarea excepției</p> <p>(1) Necompetența de ordine publică poate fi invocată de părți ori de către judecător cel mai tarziu la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe.</p> <p>(2) Necompetența de ordine privată poate fi invocată doar de către parat prin întâmpinare.</p> <p>(3) Dacă competența nu este de ordine publică, partea care a făcut cererea la o instanță necompetentă nu va putea cere declararea necompetenței.</p>	<p>Aliniatul 1 contravine regimului juridic al nulităților absolute, necompetența de ordine publică ar trebui invocată în orice stare a pricinii.</p>
<p>Art. 167 Invocarea nulității</p> <p>(4) Partea interesată poate renunța, expres sau tacit, la dreptul de a invoca nulitatea relativă.</p> <p>(5) Toate cauzele de nulitate a actelor de procedură deja efectuate trebuie invocate deodată, sub sancțiunea decaderii părții din dreptul de a le mai invoca.</p>	<p>Textul de lege nu este suficient de clar, nefacând o demarcație clară între renunțarea la drept și decădere. Spre exemplu, situația de a renunța tacit la drept (alin 5) și cea în care partea interesată nu invocă nulitatea deși ar fi interesat, decăzând din acest drept (alin.6) sunt situații care pot fi ușor confundate deși regimul juridic al renunțării/decăderii este diferit.</p>
<p>Art. 176 Încălcarea obligațiilor privind desfășurarea procesului. Sancțiuni</p> <p>Dacă legea nu prevede altfel, instanța, potrivit dispozițiilor prezentului articol, va putea sancționa următoarele fapte săvârșite în legătură cu procesul, astfel:</p> <p>1 cu amendă judiciară de la 100 lei la 1.000 lei:</p> <p>a) introducerea, cu rea-credință, a unei cereri principale, accesorii, adiționale sau incidentale, precum și pentru exercitarea unei căi de atac, vădit netemeinice;</p> <p>b) formularea, cu rea-credință, a unei cereri de recuzare sau de strămutare;</p> <p>c) obținerea, cu rea-credință, a citării prin publicitate a oricărei</p>	<p>Legea nu prevede situația sancționării abuzului de drept prin exercitarea cu rea-credință a drepturilor procesuale sau procedurale.</p>

<p>părți;</p> <p>d) obținerea, cu rea-credință, de către reclamantul căruia i s-a respins cererea, a unor măsuri asigurătorii prin care paratul a fost păgubit;</p> <p>e) contestarea, cu rea-credință, a scrierii sau semnăturii unui înscris ori a autenticității unei înregistrări audio sau video;</p>	
<p>Art. 202 Desfașurarea procesului fără prezența publicului</p> <p>(1) În fața primei instanțe, cercetarea procesului se desfașoară în camera de consiliu, dacă legea nu prevede altfel.</p> <p>(2) De asemenea, în cazurile în care dezbaterile fondului în ședință publică ar aduce atingere moralității, ordinii publice, intereselor minorilor, vieții private a părților ori intereselor justiției, după caz, instant, la cerere sau din oficiu, poate dispune ca aceasta să se desfașoare în întregime sau în parte fără prezența publicului.</p> <p>(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) și (2), au acces în camera de consiliu ori în sala de ședință părțile, reprezentanții lor, cei ce asistă pe minori, apărătorii părților, martorii, experții, traducătorii, interpreții, precum și alte persoane cărora instanța, pentru motive temeinice, le admite să asiste la proces.</p>	<p>Lipsa spațiilor și a resurselor umane este o problemă actuală în sistemul judiciar astfel încât duce în mod inevitabil la imposibilitatea de a aplica această prevedere.</p>
<p>Art.214 Folosirea traducătorului și interpretului</p> <p>(1) Când una dintre părți sau dintre persoanele care urmează a fi ascultate nu cunoaște limba română, instanța va folosi un traducător autorizat. Dacă</p>	<p>Judecătorul poate fi suspectat de imparțialitate dacă va face oficiul de traducător.</p>

<p>părțile sunt de acord, judecătorul sau grefierul poate face oficiul de traducator.</p>	
<p>Art. 216 Prezența personală a părților în vederea împăcării</p> <p>(1) Instanța va încerca împacarea părților și în acest scop poate dispune ca acestea să se înfațișeze personal, chiar dacă sunt reprezentate.</p> <p>(2) Dacă părțile se împacă, instanța va lua act de împăcare prin hotărârea pe care o va da. Dispozițiile art. 427 sunt aplicabile.</p>	<p>Art. 20 din proiect prevede: Judecătorul va recomanda părților soluționarea amiabilă a litigiului prin mediere, potrivit legii speciale.”</p> <p>Art. 216 propune tot o mediere inițiată însă de judecător fără a face o demarcație clară între cele doua norme juridice.</p>
<p>Art. 227 Estimarea duratei cercetării procesului</p> <p>(1) La primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate, judecătorul, după ascultarea părților, va estima durata necesară pentru cercetarea procesului, ținând cont de împrejurările cauzei, astfel încât procesul să fie soluționat într-un termen optim și previzibil. Durata astfel estimată va fi consemnată în încheiere.</p> <p>(2) Pentru motive temeinice, ascultând părțile, judecătorul va putea reconsidera durata prevăzută la alin. (1).</p>	<p>Nu poate fi estimată durata unui proces, iar legea oricum nu prevede vreo sancțiune pentru nerespectarea acesteia. Articolul nu aduce o contribuție respectării principiului celerității, având în vedere că termenul de estimare va putea fi prorogat. Efectuarea studiilor de impact ar fi relevant soluții pentru scurtarea duratei unui proces. Propunem eliminarea articolului.</p>
<p>Art. 244 Admisibilitatea probelor</p> <p>(1) Probele trebuie să fie admisibile potrivit legii și să ducă la soluționarea procesului.</p> <p>(2) Dacă un anumit fapt este de notorietate publică, instanța va putea decide, ținând seama de circumstanțele cauzei, că nu mai este necesară dovedirea lui.</p> <p>(3) Obiceiurile, uzurile, uzanțele,</p>	<p>Propunem eliminarea alineatului 3 deoarece judecătorul trebuie să pronunțe hotărârea judecătorească doar în baza probelor care au fost administrate în cauză. În caz contrar, instanța superioară ar fi în imposibilitate de a mai exercita controlul judiciar sub aspectul temeiniciei hotărârii. (este posibil ca instanța superioară să nu</p>

<p>regulile deontologice, regulamentele si reglementarile locale nu trebuie dovedite decat in cazul in care instanta sau una din parti nu le cunoaste.</p> <p>(4) La cererea instantei, autoritatile competente sunt obligate sa-i comunice, in termenul stabilit, toate informatiile, inscrisurile ori reglementarile solicitate.</p>	<p>cunoască obiceiurile, uzurile...etc).</p>
<p>Art. 458 Depunerea cererii de apel</p> <p>(1) Apelul , și cand este cazul, motivele de apel, se depun la instanța a cărei hotărare se atacă, sub sancțiunea nulității.</p>	<p>Art. 288 alin.2 din actualul Cod de procedură civilă prevede: „Apelul se depune la instanța a cărei hotărare se atacă, sub sancțiunea nulității.” Acest articol a fost declarat neconstituțional de Curtea Constituțională. Curtea a constatat că formularea redacțională a acestuia este identică (sub aspectul sancțiunii nedepunerii apelului la instanța a carei hotărare se atacă) cu cea a art. 302 din actualul Cod de procedură civilă. Iar cu privire la constituționalitatea acestei din urmă prevederi Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr.737 din 24 iunie 2008, publicată în M. Of. Nr. 562 din 25 iulie 2008 constatand că sintagma ‚sub sancțiunea nulității’ este neconstituțională. Curtea menționează următoarele: „sancțiunea apare ca un formalism inacceptabil de rigid, de natură să afecteze grav efectivitatea exercitării căii de atac și să restrângă nejustificat accesul liber la justiție. Sancțiunea este cu atat mai nejustificată cu cat eroarea depunerii recursului la însași instanța competentă să judece recursul ori la altă instanță decat aceea a cărei hotărare se atacă este imputabilă nu numai recurentului,</p>

	<p>ci și magistratului sau funcționarului care primește cererea de recurs greșit îndreptată, deși are posibilitatea să-l îndrume pe cel în cauză în sensul prevăzut de lege. În sensul celor arătate, Curtea reține ca aplicarea principiilor constituționale privind accesul liber la justiție și folosirea căilor de atac impune ca toate cererile greșit îndreptate să fie transmise jurisdicției competente să le soluționeze.’</p> <p>Considerăm oportun reformularea articolului în sensul că trebuie prevăzută nu nulitatea cererii greșit îndreptate, ci nulitatea transmiterii către o altă instanță decât cea prevăzută de lege.</p>
<p>Art.471 Alin.7 La judecarea cererii de suspendare și, eventual, a recursului părțile trebuie reprezentate de avocat sau, cand, este cazul, de consilier juridic.</p>	<p>Art 79 alin 3 din proiect prevede: „La redactarea cererii si a motivelor de recurs, precum si in exercitarea si sustinerea recursului, persoanele fizice vor fi asistate si, dupa caz, reprezentate, sub sanctiunea nulitatii, numai de catre un avocat, in conditiile legii, cu exceptia cazurilor prevazute la art. 12 alin.2”, fara a face referire la posibilitatea exercitarii drepturilor prin asistenta judiciara din oficiu.</p> <p>Propunem precizarea în conținutul articolului faptul că avocatul poate fi angajat și prin asistența juridică ca și garanție a dreptului la apărare așa cum este menționată în Convenția Europeană a Dreptului Omului privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil (art.6). Considerăm</p>

	<p>oportun precizarea acestei posibilități în conținutul articolului dat fiind faptul că un cod trebuie să protejeze în mod clar interesele societății fără a lăsa loc de interpretări (doctrină sau jurisprudență) în ceea ce privește accesul liber la justiție.</p>
<p>Art. 473 Cererea de recurs</p> <p>(1) Cererea de recurs va cuprinde următoarele mențiuni:</p> <p>a) numele și prenumele, domiciliul sau reședința părții în favoarea căreia se exercită recursul, numele, prenumele și domiciliul profesional al avocatului care formulează cererea, ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și numele și prenumele cosilierului juridic care întocmește cererea. Prezentele dispoziții se aplică și în cazul în care recurentul locuiește în străinătate;</p> <p>b) numele și prenumele, domiciliul sau reședința, ori după caz, denumirea și sediul intimatului;</p> <p>c) indicarea hotărârii care se atacă;</p> <p>d) motivele de nelegalitate pe care se întemeiază recursul și dezvoltarea lor sau, după caz, mențiunea că motivele vor fi depuse printr-un memoriu separat;</p> <p>e) semnătura părții sau a mandatarului părții în</p>	<p>Prin Decizia nr.176 din 24 martie 2005 Curtea Constituțională constată că textul art.302' alin. (1) lit. a) C.proc. civila este neconstituțional în ceea ce privește sancționarea cu nulitate absolută a omisiunii de a preciza în cuprinsul cererii de recurs ,numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau după caz, codul fiscal și contul bancar” precum și dacă recurentul locuiește în străinătate ,domiciliul ales în Romania, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul”. Art. 473 din proiect se referă la aceeași situație care din perspectiva Curții este în momentul de față neconstituțional. Într-adevăr recursul se exercită exclusiv prin avocat în ideea unei rigori și discipline procesuale însă propunem ca această lipsă să fie acoperită în fața procedurii de filtrare a recursurilor. Menționăm de asemenea că proiectul nu sancționează în apel lipsa acestor mențiuni (cf art. 457 din proiect).</p>

<p>cazul prevazut de art. 12 alin. (2) , a avocatului sau, după caz, a consilierului juridic.</p> <p>(2) La cererea de recurs se va ataşa dovada achitării taxei de timbru, conform legii, precum şi împuternicirea avocaţială sau, după caz, delegaţia consilierului juridic.</p> <p>(3) Menţiunile prevăzute la alin. (1) lit.a) si lit. c)-e) , ca şi cerinţele de la alin. (2) sunt prevăzute sub sancţiunea nulităţii.</p>	
---	--